A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSÉG NÉK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBÖL *Szeredán 3. Décemberben* 1788.

Minden-féle Tudósitások.

A' múlt Pénteken, ugy mint Nov. 28-dikán 10 órakor küldeték nagy siettséggel a' N. M. K. Testörzök Sergéből egy Kurir, Hadnagy *Szabó* Ur, *Pétersburgba.* — Ugyan ezen Nemes Testörzöi Seregnél eddig fö Hadnagyi és Kuriri Rangal szolgált *Batskádi Bálint* Ur, ö Felsége által, tsak ugyan ezen Seregnél Kapitányi Rangra lépett — Májorrá lett *Soki* Ur hellyében. — A' Hertzeg *Ferdinánd* Magyar gyalog Sergénél Obestlerré lett *Otskáy* Ur hellyébe, O' bestlájdinántá tétetett vólt elsö Májor *Pongrátz* Ur,

ennek pedig vólt rangjára lépet, vólt második Major, *Barthadetzki* Ur; kik mind született Magyarok. — A' Pesti Levelekböl bizonyoson tudjuk, hogy a' F. Tsászár már Novemb. 23-dikán szerentsésen meg-érkezett vala Pestre, és a' 7 Választó-Fejedelmek' tzimerét viselö Vendég-fogadóba szállott vala-bé: további útját innen merre vette légyen, mi nem tudjuk; mert még eddig Bétsbe meg-nem érkezett — hanem mára bizonyos reménység táplál az ö Felsége meg-érkezése-felöl — de meg-érkezett a' Nagy *Szúltán* a' *Mahumed* Paraditsomába; mert — A' mint már a' közönséges Levelekböl értjük, nem tsak meg-halálozott, hanem az ö Tsászári' székibe belé-is ült az ö fia *Szélim*, ki egy heves vérü ifjú Török Tsászár lévén, maga-is a' jövö Tavaszszal személlyesen Táborba fog indúlni — és viszi magával egész Birodalmából mind azt, a' ki tsak fegyvert foghat. Ezen Tudósitásról többet máskor — ha bizonyosabb találi lenni a' Tudósitás.

Bukovina 9-dik Nov. A' F. Tsászár gyalog Sergének 3-madik Bataliona *Piarzába* ment Téli-szállásra. — A' második Divisió Székely Húszárság, Obesztlájdinánt G. *Nemes* Ur alatt, és a' második szélbéli Oláh Regement haza szállottanak. — Gen. G. *Szoltikov Khotzimtól Bender-felé* indúlt — Gen. *Kaminski*, a' *Pruth* vize partyának innetsö felén fekszik a' maga Népével, és — túl-felöl 6 mért-földnyire *Jassihoz* fekszik G. *Románzov*, és *Jassiban* készitik a' szállást néki — Gen. *Elmpt*, azon kivül, hogy az okát tudhatnók, *Pétersburgba* viszsza-hivatott — alatta vólt Serge ugyan *Fasiui* és *Hús* körül fekszik.

Külsö-országi Tudósitások és Környül-állások.

Azóltától fogva, miólta a' Duna-partyain fel 's alá a' Véres tsatázások alkalmasint meg-kezdvén szünni, olly reménységtöl tápláltatnánk, hogy az Austria és Porta közt esett háborúságot egy kemény bogokra kötött tsendes békesség váltaná-fel, a' Lengyel-ország-felett Vér-esösvel fenyegetödö fellegek annyira öszve-gyültenek, hogy ebböl egy külsö és belsö hadakozásnak származása éppen el-kerülhetetlennek lenni láttassék. Hijában igyekezék a' Király a' maga Nov. 6-dikán az Ország-gyülésében tartott beszédében azon, hogy a' Lengyel fö Rendeket az Orosz Tsászárnéval való békeséges edgyezésre rávehesse; mert ezek egyenlö akarattal a' Prusszus Zászlók alatt keresvén a' segedelmet, a' magok Királyoknak Hatalmát még keskenyebb határok közé szoritották — és a' magok Hazafiui szándékjokban napról napra meg-erösödni láttatnak — a' honnan a' Prusszus és az Orosz Udvar között már a' dolog világos ki-nyilatkoztató Leveleket szült. — Lengyel Sergek küldöttettek azon Lengyel Birodalombéli környékekre, hol a' nem edgyesült Görög Vallású Oroszok és Oláh jobbágyok laknak, hogy a' már elöttök esmeretes Popák által a' Nép pártütö zenebonára ne ösztönöztethessék. — Meg-tudakozták a' Királytól a' Lengyelek, és kénszeritették a' feleletre, hogy modaná-meg — hogy a' Státusokkal fel-kivánnaé az Oroszok ellen ülni, vagy az Oroszokkal tartana? melyre a' Király azt felelte, hogy 2-szer 24 óra alatt feleletet fog adni. — Adotté feleletet vagy nem — azt mi még nem tudhatjuk —

de hogy már a' Muſzka fegyveres kézzel kivánnya itten a' magának tulajdonitott Juſt óltalmozni — és hogy a' Pruſzſzus a' Lengyelek fegyveres óltalma, azt minden Levelek erősitik — és hogy már egymásnak a' hadat-is meg-izenték vólna, azt a' Lembergi Levelek erősitik. — Azt tudjuk a' Berlini Levelekböl, hogy itt az egéſz Tábor tsatázó talpon áll, és hogy nem régiben Májor *Berg*, ki Hollándiábanis Tábori Ispotályokat kéſzittetett vala, azt a' parantsolatot vette, hogy leg-ottan egy 12-ezer emberre való Tábori Ispotályt és egymás 8-ezerre valót épitteſsen — noha a' Pruſzſzus hadi-ſzokás-ſzerint 12-ezer emberre való Ispotály midég egy 50 ezerböl álló Tábornak épittetik ſzámára. — A' ſzüntelen tartó Orſzág-gyülését — és még a' múlt ſzázadban vólt némely ſzabadságaikat és Törvénnyeiket-is kivánnyák moſt a' Lengyelek helyre állittani — itt a' fellegeket az ágyu-harſogás fogja el-kergetni — és tsak alig, ha még Erdélybe több Medve-is nem fogja magát *reterálni* a' jövö Tavaſzra. — Mindjárt elején Levelünknek, némely közönséges Tudóſitáſok után, azt irtuk vala, hogy meg-hólt a' Török Tsáſzár, és az ö Tsáſzári ſzékét az ö Fia *Szélim* Hertzeg foglalta légyen. — Imé *Nagy Britanniának*-is Hertzeg *Vallis* állott Kormánnyára; mert a' mint az utólsó *Londoni* 14 dik Novemberben költ Levelek erősitik, már ekkor a' Király minden élet' reménységén kivül vala. A' nyavallyá, ugy iratik, egéſzſzen fejére vette vala a' Betegnek magát; mely által annak elmebéli munkálkodáſa ugy meg-romlott, hogy ha valaha meg-egéſségeſednék-is, ſoha többé

a' maga hivatallyának tökélletes tellyesíttésére alkalmos és elégséges nem lehetne. Erre nézve 11-dikben a' Státus tagjai tanátsot tartottanak és megvisgálták, hogy az illyetén történetben mi tévők lehetnének törvény-szerint; mert az Ország' törvényében még eddig, az illyetén történetekre nézve, semmi sints meg-határozva. Többeknek itéletek végre arra határazódék, hogy a' Koronára következő Hertzeg addig venné kezéhez a' Kormányt, minden további kérdés nélkül — 12-dikben ezen meg-határozás meg-is erősíttetvén, Hertzeg *Vallisnak* általadák a' Kormányt: de ha a' Király, kihez reménység nintsen, még élni találna, igy tsak *Régensnek* fogna maradni. — A' Királynak ezen nyavallyája az idönek és az Europai környül-állásoknak éppen ollyan punktumán történt (az iratik a' *Londoni* Levélben) a' midön nagy változásokat húzhat maga után.

Mázos — vagy mázatlan az edény — romlandó,
Tsászáré — vagy Tsiszár? — az ember halandó,
Mind földböl van — 's a' mi földböl vétettetett
Ugy látjuk, hogy oda viszsza-temettetett.
Hol *Nagy Sándor* 's mások? mind porrá lettenek,
A' mindenek útján jöttek — 's el-mentenek
Egy Vászon lepedöt vitt ki ki magával
'S tsak ezt nyerte számos véres tsatájával.

Minden-féle elegyes jegyzések.

Az a' 2 ló-farkú, vagy Zászlójú Bassa, kit Generál *Harrakh Ujj-Palánkánál* el-fogott, éppen az a' Bassa, ki a' mi Népünket a' *Veteráni* Barlangból

ki-botsátotta, és igen betsületesen bánt vala velek. A' mi Tiszteink-is már most el-végezték magok közt, hogy ezen Bassával leg-betsületesebben bánnyanak — tisztelik őtet, és egész ki-telhető betsületet és barátságot közölnek vele. — A' Török Porta minden töllünk nyert prédát — embereket — söt a' leg-nehezebb ágyukat-is Konstántzinápolyba vitette. — Az a' nagy szemü Politikus, ki a' napokban a' Portával való tökélletes békességét hirdeti vala Austriának — és a' ki után mi-is békességet hirdettünk vala, azt mondja egy azután költ Tudósitásában, hogy a' Török Tsászárságnak, Angliának és Lengyel-országnak változása még a' Télen szülhet olly fellegeket, mellyek miatt nem tsak az, hogy a' békesség dolga meg-gátolódik, söt a' hadi tüz messzebb terjedvén, az Europai Birodalmokat nagy változások követhetik. — Azt tartyák némellyek, hogy a' viszsza jött és jövő F. Tsászári Nép-is Lengyel-ország felé fülelne. *A' mag mindenütt el-vagyon vettve — meg-válik a' jövő Tavaszszal mit fog az aratás igérni Anglia. — Imhól a' Halál Követje.* „ *Fox Károlyhoz*, ki most Olasz-országban *Balagnában* múlatoz vala, egy Kurir érkezék Novembernek 16-dikán, ki 8 napok alatt tette vala ezen útat, és azt a' szomorú hirt hozá, hogy 3-dik *György* Nagy Britanniai Király és Hannoverai Választó Fejedelem Nov. 1-dikén, életének pedig 50-dik esztendejeben megtalálozott, — tsak ugyan lenni-is kell valaminek a' Jólogból; mert a' Kurirok egy-mást érik, ugy jönek 's mennek. — Angliából szármozotnak lenni hiszik némellyek a' Török háborút — 's imé mind a' két

Ild-

Udvarnál mely nagy a' változás! — ha igazak a' Tudósitások. — Már a' napja tudva vagyon, mikor érkezett-meg a' F. Tsászár Pestre; de itt Pesten tsak 3 napokig múlatott; 27-dikben Budára által-ment, és a' *Fortuna* nevü Vendég-fogadóban szálván-meg, itt-is egynéhány napot fog múlatni. — A' *Montenégróban* magát olly Vitézül viselt Major *Vukássovits* (kiröl már tudjuk, hgy maga Keresztet kapott, a' vele vólt Horvátok pedig 1000 arannyot, és hogy *Vukássovitsnak* 5-ezerböl álló Szabad-seregnek fel-állittala engedtetett ö Felségétöl) Zemlinböl Pestre érkezett — és onnan 23-dikban Bétsbe indúlván, ide-is szerentsésen meg-érkezett. — Némellyek azt akarták hinni, hogy már az egész Török Tábor el-oszlott; azonban a' Zemlinböl vett Tudósitások azt erösitik, hogy a' Szémendriánál lévö Török Tábor 75-ezerböl áll; kik még Novembernek elején nem szállottanak vala Téli-szállásba.

Szeben. 10-*dik Aug.* 1788.

Ezen Levél szóról szóra igy jött kezünkhöz: — Hadd irjak én-is a' Tolerántziára valamit, a' *Talmátsi* Lágerben lévö, Nemes Hertzeg *Toskána* Regementyében az Obester és Major Svadrombéli Tiszt Urak, és közzel más-fél száz Húszárok, meg-nyervén a' méltóságos Obester Urtól, hogy Papot vihessenek, ki-vitették Szebenböl Tiszt. *Benkö* Uramot Julius' 6-dikán Communió osztani, hogy pedig a' szabad levegö ég alatt ne-légyen az Isteni-tisztelet méltóságos B. Szent Keresztí Kapitány Ur ö Nagysága meg-kéré a' Talmátsi Lutheránus Szász-Papot a' Templamért,

mért, a' ki egész Keresztény szeretettel és örömmel engedé azt által, mellyben Prédikálla a' Szebeni Réf. Prédikátor: *Textussa* lévén 1. *Thess.* 5, 8, 17. elö adván azon *Szent Irás-béli Helyböl* a' Keresztény Vitézeknek kötelességeket, és az *Ur vatsorája* Szent Sacramentumát-is ki-osztá, Keresztény Vitéz Halgatóinak. Mely alkalmatossággal az öröm és a' búzgoság forró könyvel lábogó szemeket okoza mind az erös Vitézeknek, mind a' Papnak, Kántorával edgyütt. Ez hát tsak nem leg-elsö Példa tudtomra, a' Német-országi példák után nálúnk-is.

Egy Pesti Levélben szóról szóra ezt irják:

Novemb. 24-dikén délben 12-óra táljban ö Felsége a' Tsászár a' Zemlini Táborból kivánt egészségben mindenek örömére Pestre meg-érkezett, és a' hét Választó Hertzeg nevü Vendég-fogadóban lakását vette. Midön a' hidon által jönne, a' látására kiment Népet nyájasan köszöntötte. Következendö napon, ugy-mint 25-diken a' Duna mellett lévö Táborbori betegek' házát meg-tekinteni méltóztatott ö Felsége. Dél-után a' Semináriumba ment; az ebédlö házban a' *Superiorok* tiszteltték ö Felségét. A' trakérnak fö-képpen meg-hagyta, hogy a' kis Papoknak semmi fogyatkozások ne-légyen az ételben. Onnét az elsö esztendöbéli *Theologusok'* (*Musæumába*) tanuló házába ment, és mindent meg-visgált. A' Templomon keresztül menvén, a' *Chorusban* le-térdepelt; és kevés idejig áhitatosan imádkozott. Mindenütt nyájasságának jeleit hagyta, és a' kis Papok kellemes tekintetének örvendetteek Innét a' Gránátér-házba

ba ment. — A' hirtelen hideg miatt meg-zajaſodott Dunáról el-bontattatik a' híd.

„ *Zemlinböl* tudóſittatunk, hogy ott a' ſzüret igen bö vólt; el-annyira hogy, az 1779. eſztendöbélit-is fellyül haladta. Oktob. 28-dikáig ſzép meleg idök jártak, melly okból az aſzſzú-ſzölönek árra nagyon alá ſzállott. Az aſzſzú-ſzölöt edgy három akós hordóval Iehetett venni 40, 50, 60, leg-fellyebb 70 R. forintokon. A' nyers bor el-költ 20 — 25 forintokon. — *Borſod* Vármegyében a' jó hellyeken az aſzſzú-ſzölövel meg-telt hordó eleintén 30 — 40 forinton, utóllyára pedig leg-fellyebb 20 forinton vétetödött. A' nyers bort 13 — 14 — 15 forinton árúlták. Az *eſsentiának* általagja, mellyben 80 itze vagyon, 12 — 14 leg-fellyebb 16 Tsáſzár arannyokon kél; de tsak a' hegy-allyán, mivel másutt alább valók, és azért öltsóbban lehet kapni.

Béts Oktob. 30-dik napján jött egy Felséges parantsolat világoſságra, a' mely azt tiltja, hogy a' Poſta-meſterek többé ne-méréſzeljék ſemmi Rendſzerént, vagy Renden-kivül való Poſtával valamely útazót botsáttani. 50 for. büntetés alatt: melynek fele annak, a' ki ezt a' Törvény-ſzegéſt a' fellyebb valóſágnak bé-jelentette, máſik fele pedig az ottani ſzegények Inſtitutnmába (Kaſsájába) adattaſsék. Azon-kivül, hogy a' következendö Poſta Tiſzt a' ſzokott futó tzédulára (*Lauf-tzettel*) minden illyetén eſetet fel-irjan és rajzóljan 25 forint büntetés alatt, mely a' fellyebb meg-irt parantsolat-ſzerént haſonlóképpen a' bé-adó, és a' ſzegények Kaſsája közt el-oſztaſsék.

A'

A' hadi Ispotályba ſeb-gyógyitók, a' ſzekerezés Kantzelláriába uj Tiſzt-viſelök még folyváſt vétettetnek-bé, és Magyar-orſzágba le-küldettetnek.

Otzakov mellöl a' *Potemkin* Táborából Oktob. 16-dikán költ Tudóſitás ezt hirleli; hogy az Oroſzoknak parantsoltatott, hogy a' Várt ezután-is erösſen vijják; de mivel a' Várbéli örizet még nagyon erös, eröſzakos bé-menésben ne kezdjenek. A' Várt mindenfelöl ſzorongaſsák, és a' katonaság a' Télen által a' deſzka házakban lakjon. A' Tengerröl a' Várnak lövettetéſe folytattaſsék, és a' hajók a' *Limánban* fel 's alá-járjanak, hogy ſemmi ellenséges ſegittség a' Várhoz ne-közelitheſsen. — Mi ugyan, folytatja ezen irás, a' Tenger-felé egy hegyet foglaltunk-el, melyröl egy réſzét a' Várnak és a' rév partnak ſzemléllhettyük; de ſok Népünket el-is veſztettük, és mind ſzüntelen ki-rohann reánk az ellenség, mely még 20-ezer emberböl áll. A' Kaputány Baſsa jön és megyen, de mind eddig a' mi 24 fontos ágyuink távól tartják ötet, valamint a' mi ágyuzó Sántzaink *Kinburnnál.*

Horváth-orſzág. Mikor még a' mi *Grádiska* nevü Várunk Török Birtóka alatt vólt, és ezek Magyar-orſzágon kereſztül egéſz *Béts* alá mentek vólna győzedelmes Táborokkal, egy közzüllök, *Danio* vala neve, meg-jövendölte nékik, hogy jobb vólna viſzſza térni, békeſségben maradni, nagyobb boſzſzúsággal a' Kereſztényeket nem illetni, mert meg-éritek még azt az idöt ugymond, hogy a' *Száva*-vize fogja el-váaſztani Török-orſzágot Magyar-orſzágtól; a' Törökök illyetén roſzſz jövendölés által meg-illetödvén, ha-

haragjokban agyon üték azon igaz Profétájokat, és elásták testét éppen Bástyáján *Grádiska* Várának. Nem sok idö múlva ki és el-kergettettenek a' Törökök a' *Száva*-vizén túl, és ezen viz leve *Danió* Pogánynak jövendölése-szerént, azon határ, mely Török-országot a' Magyarországtól el-választja. Gondolatra vevé a' Pogány Népség ezen esetet, észre vette, hogy Attyok-fia igaz Proféta vala, azon bánkodván leg-inkább, hogy a' Hitetlenek' földébe temettetett el. Meg-vagyon valóban még most-is ezen 'Sir egész épségében a' Bástyán, a' hol a' Pogányságnak szokása-szerént a' Hóld és efféle Pompák kiláttzanak. Bútsúra járnak oda a' Törökök, *Offertoriumokat* viznek és küldenek, a' kik oda nem juthatnak, azok a' 'Sirnak ellenében a' *Száván*-túl végzik imádságokat.

A' Bánátból jött Tudósitások tsupán tsak a' mi katonáinknak mozdúlásiról teznek emlékezetet, a' kik minden-felé a' Téli lakásra el-indúlnak. *Kárán-sebesben* és *Méhádiában* a' Kaszármák 's egyéb feldúlt épületek helyre hozattatnak, hogy a' *Vartenslében* vezérsége alatt lévö Nép szállást kaphasson. Mindennünnen az el-széllyedt lakósok Hazájokba viszsza-térittetnek, és el-pusztúlt házaik fel-épittetnek. A' *Temesvári* örizet meg-kissebbittetett, és a' tisztségek ahoz tartozandó személlyekkel edgyütt viszsza-jöttenek.

Jegyzések. A' Szebeni Levelek-szerint a' *Rimnik*ben el-fogottatott Oláh-országi *Séráskier* (Feldmarsal) Basa Nov. 18-dikán Szeben bé-vitetett — és az ö el-fogottatásának módja e'-képpen esett; „Midön

dön a' Gen. Stabnál Fö Strásamester *Sertz* Ur meghallotta vólna, hogy ezen *Sérákier* Basa: ki Vezére vala azon ellenséges Seregnek, mely a' Verestoronyi Pasusnál a' mi Népünknek annyi nyughatatlanságot okozott vala: Bukorestböl megint *Rimnikbe* viszsza-ment, alkalmatosságot keresett, hogy ötet vagy el-fogja, vagy onnan addig el-kergesse, mig Sérege nagyobbra szaporodnék — erre nézve mind a' két Szabad-Sereg parantsolatot veve, hogy *Gurá Lotrulujnál* öszve-gyülnének — Fö-Hadn. *Bananyai* Kap. *Lasztzari*, fö Hadnagy *Paus* és Kap. *Sztoján* ollyan tsendesen rá-ütének a' *Sérákierre*, hogy egy puska-szó nélkül fülen fogák — de ezen egész történetnek le-irása meg-érdemli az olvasást, azért következendö Levelünkben lészen-meg.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A' Magyar Kurir beszél a' maga Érd. Olvasóival.

Éppen ma 2 esztendeje, hogy a' *Magyar Kurirt* hordozó Vas-deres Paripa meg-indúlt vala Bétsböl; és azóltától fogva olly szorgalmatatosson követi útját, hogy tsak egy Posta-nap-is az-ólta elnem tölt, mellyen a' *Kurir* a' maga Érd. Olvasóinak Udvarlásokra ne lett vólna.

El-töltek hát 2 egész esztendök, mióltától fogva tellyes igyekezettel, semmi költségének nem kedvezvén, azon munkálódik a' *Kurir*, hogy a' maga Leveleit mennél közönségesebb kedvességre emelhesse, azzal senkit meg-ne sértsen — de azonban a' *Fariséusok* két szin állortzáját-is magán nem szenvedvén, a' maga részre hajlott hizelkedésével a' jelenvaló idönek viselt dolgait és történeteit irandókot-is szán-

ſzántſzándékkal meg-ne-tsalja. — El-tölt már 2 eſztendö, miólta azon iporkodom, hogy a' magam Ér. Olvaſóimat és a' 2 Magyar Hazában lévö Poſtameſter Urakat ſzép ſzóval és kérelemmel arra vehesſen, hogy az Ujságért fel-küldendö pénzt, melyböl 10-böl 4 ſzokott az *Erárium*é lenni, annak idejében fel-küldjék, hogy az ujj Ujság olvaſó eſztendönek, vagy fél-eſztendönek kezdetével már minden Levél-borittékok kéſzen lehesſenek, és igy minden rendeletlenséget — Érd Hazámfiaival való izetlenséget el-kerülhesſünk.

Ezen utólſó fél-eſztendöben már annyira-is mentünk, hogy a' mi Leveleink' hibás járáſa eránt 2 hónapig-is egymás után ſemmi panaſzt nem vettünk, melynek oka az, hogy az ide való *Poſta Kontralor Dolinger Joſef* Ur egyedül vállolta magára a' *Magyar Kurirnak Expeditzióját*, ki egy fáradhatatlan ſzorgalmatoſságú Férfi — és a' mi Olvaſóink-is valamivel jobb rendet tartottanak az Ujság eránt valö parantsolatban velünk.

Már emlitettem vala az idén edgyik Levelemben, hogy a' múlt eſztendöben azokért, kik az Ujságot hitelbe vették, 's meg-nem fizették — a' kik a' pénzt a' Poſtákon imitt amott be-fizették — de a' Poſta-hivatalokon el-olvadott, 500 forintoknál többet fizettem vala az *Erárium*nak az Expeditzióért. — Ezen eſztendöben-is leg-alább 150-venen vagynak ollyanak, kiktöl még eddig egy pénzt ſem vettünk — noha ezeknek nagyobb réſzek a' Poſtákra imitt amott fel-tették a' pénzt — el-olvadott — irtanak az Olvaſó Urak, hogy a' pénzt el-küldették

mi

— mi nem vettük — Ujságot küldettünk — és a' Posta pénzt már most a' szám-vetéskor meg-fizeti az Ujság-iró; mert az Erárium at csak egy krajtzárban is meg-tsalni nem lehet 's nem-is illik.

Hogy a' mi Hazánkban lévö egész tiszteletet érdemlö némely Posta-mester Urainк, kiknek a' mi *Kurirunk* nagy köszönettel tartozik, ezen igaznak ki mondásában semmit magokra ne végyenek, egy nevezetes példát emlitek: — *Maros - Vásárhelyröl* Erdélyböl az oda-való minden -- -- -- érdemlö Posta-mester Ur, a' múlt esztendönek elején fel-küldi 5 Méltóságnak Titulussát egy maga kezével irt Levélben 's arra kér bennünket, hogy azokra a' Titulusokra küldenénk Ujságot — azoknak fizetésekért jól fogna állani — és bizonyoson fel-küldené, mihelyt néki által-adják. Egy Hazabéli Grófnak — Grófnénak — egy K. Tábla Birájának Ujságot nem küldeni hitelbe, — midön valaki ezeknek nevekben parantsal, ugyan gyalázot vólna a' *Magyar Kurirnak.* El-küldöm mind az ötnek az Ujságokat — várom egész fél-esztendeig az árrát — nem jö — irok a' Posta-mesternek — nem felel — el-jön a' szám-vetés deje — és 10 n. forintot fizeték a' magom erszényemböl Posta-pént érettek. — A' más-fel esztendö's bé-következvén, le-telszik ugyan azon Uraságok r' M. Vásárhelyi Postán a' fél-esztendei fizetést ujra; de ezt-is a' Posta-mester fel-nem küldvén — ir már most az ide való Posta-hivatalhoz németül egy levelet, melyben kéri a' Hivatalt, hogy ugyan azon udva lévö 5 Uraságoknak számokra küldene ujra Ujságot, és az elsö fél-esztendöre való fizetésél edgyütt fel-fogná küldeni — de a' Posta-hivatal fenki-

nek hitelbe Ujságot nem küldvén, által-adják az én kezembe a' Levelet, hogy a' magom rovásomra vállalom-é a' Posta-pénzt érettek? — Én ezt nem tselekedhettem; minthogy az elsö fél-esztendöben-is magomnak kelleték ki-fizetni — 's nem küldénk Ujságot edgyiknek-is — Ekkor azon Uraságok rám irnak, hogy a' pénzt a' M. Vásárhelyi Posta-mesternek bé-fizették a' fel-küldésre — 's még-is Ujságot nem veſznek — söt Bétsbe — Nagy Méltóságú Tiſzt viſelö Urnak irt egy Grófné, hogy énnékem az Ujságokért meg-fizetet 's még-ſem küldem — kik elött annakutánna mentenem kellett magomat. Ezen Posta-mester Ur máig-is a' 25 n. forintal adós — a' honnan már most, kik az Ujságért akarnak M. Vásárhelyt pénzt fel-küldeni, azok Tekintetes *Doktor Mátyus* Urhoz téſzik-le. — A' *Zilahi* Postán tavaly-is az idén-is el-veſzett az a' pénz, a' mellyet az Olvasó Urak fel-küldeni akartanak. — Edgyik Postán egy Tanátsos Urnak Ujságit fel-bontják és elöbb egy Varga Olvaſsa-el, és minekutánna a' tsirizes fazakok mellett öſzve piſzkálódott, ki-vagdalták — a' Tanátsos Urhoz — ki fizetett érette, három nap múlva kerül — mert a' Tanátsos Ur meg-nem fódozhatja a' Posta-mester tsizmáját, ama pedig meg-is fejelhette. — Némely köz Posták ſzinte ugy Olvaſókat tartanak, és a' kereſztül menö Ujságokból edgyet, most *Pálét*, majd a' *Péterét* meg-tartoztatják, és a' valóságos Olvaſó Ur ekkor — ma *Pál*, holnap *Péter* nem kapják az Ujságot. — Kijé itt a' hiba? 's kire irnak mind ezekért? — a' hibát ki ki látja kié — 's *Szatsvaira* irnak ezért egyeneſsen; itt

ke-

keresik a' hibát, 's énnékem ekkor, hogy magom Erdemes Olvasóim kárt ne-valjanak, le-kell tennem n' Posta-pénzt — és mind jobbról, mind balról szenvednem kel — 's leg-nagyobb boszszúságom azonban az, hogy a' magom Hazámfiait hiba nélkül nem szolgálhatom. — Ha Párisba, vagy más idegen Országba Levelet küld valaki, mar bizonyos benne, hogy azon Levél meg-megyen — miért kéntelenittetünk mi kételkedni a' mi Hazánkban járó Levelek iránt? — — — 'S hát vallyon 5 forintoknak fel-küldése, melyból 2-tö az Erárium é; olly nagy dolog, hogy azt ugyan azon Erárium-hoz tartazó Tiszt-viselök fel-ne küldhessék? — Némely Posta-mester Urak az Ujságért való 5 forintot ugy küldik kezükhöz, hogy abból 1 forintot, némelyik fél forintot el-vesz; vagy az azt fel-küldöt meg-vonnya — pedig erröl most 4-dik esztendeje parantsolt vala a' F. Helytartó Tanáts, hogy czen szokotlan dolgot ne-tselekedjék. Imhol az ajtó elött az Uj-esztendö. — Décembernek utólsó napján kielik a' Kurir szolgálatjának már elöre ki-fizetett deje — azért a' kik ötet a' jövö eszteöben-is sziresen látják, méltoztassanak ezen hónapban az 5 forintot fel-esztendöre; vagy 10-et egészre, ezen Titulus alatt — *A Monsieur Monsieur Joseph de Dolinger Contralleur à Vien* — a' Bétsi Posta hivatalra fel küldeni, hogy idején korán boritékokat készittethessünk — és a' mi Olvasó Urainkat szszonyainkat minden el-kerülhetö hiba nélkül szolgálhassuk, (*a' mi igéretünket következendö Levelünkben teszszük-meg.*)

Digitized by Szeged University Library